

INSCRIPTIONS DE LES CAMPANES DE SANCT PERE

L respondre a la consulta que els bons amics Cavallé i Barrufet s'han dignat ferme sobres les inscriptions llatines de les campanes de la Parrochia de Sanct Pere de Reus; dec confessar avants que tot, que no soc epigraphiste ni llatiniste i molt menys cap auctoritat en materia de campanes com eyls supposen. I feta aquesta confessió (que és del tot sincera i he cregut necessaria), i dient de passada que en les inscriptions hi ha indubitables incorrections orthogràphiques i que no stàn bé les *sigles* i *ls alogus*; passo a indicar la restitució conjetural del text de dues d'eyles i a l'ensem dono la traducció que bonament m'ha semblat més acceptable, de totes.

I

I l'inscripció de la campana de Sanct Pere diu com segueix :

DIVO PETRO APOST PRIMO DICATA CAMPANA
HAEC PRIMO SONITO AEREM VERBERAVIT 1420 TER
AD PRIST FORMA REVOCATA EST 1773 1819 ET 1829
REUSIS CONSVLIB CURANT.

ALTISONANTE BOO CREPITV CAMPANA PER AVRES,
MONS VALLISQUE TREMUNT VOCIBUS ICTA MEIS,
MORTALIS VOBIS OPERA, AC PRECEDIQUE LABORQUE
SINT CORDI, QUOTIES STERTIMVS AERA CAVA
CUDEBAT FRANCISCUS TARANTINO.

(Restitució conjetural) :

Crec que *per aures*, té de dir o pot dir *per auras* i que *precedique* es l'abbreviació

de *preces dieique*. Això, admès, dono la següent traducció :

Aquesta campana dedicada a Sanct Pere, primer apòstol, va ferir l'aire amb son primer sò l'any 1420. Tres vegades ha sigut reconstruïda (o fusa) a sa primitiva forma en 1773, 1819 i 1829. A càrrec dels consuls (conceylers) reusencs.

(Jo), campana colpejada ressono amb soroyl aixordador per les oreilles (o altissonant pels aires). La muntanya i la vayl tremolen a mes veus. L'obra mortal, les pregaries del jorn i el travayl, a vosaltres siguin agradivoles (al cor) totes les vegades que (nosaltres) bronzes vuids retrunyim (ronquem o ressonem).

La va fondre Francesco Tarenti (de Tarento, Italia)?

Ara bé. ¿Que voldrà dir *Opera mortalis*? (Obra mortal?—El toc de difuncts? la tasca de viure?...)—Qui més hi sàpigui que més hi digui.

II

La inscripció de la campana de Jesús, tal com stà, és inintel·ligible (per mí, al menys). Diu :

XPS † REG † VENIT † IN PASEDEVIS (?) † OMO
FACTUS EST † SANCTE PETRE † ORA PRO NOBIS † †

(Restitució conjetural del text) :

CHRISTUS REGNAT (ET) VENIT CUM PACE
DEUS HOMO FACTUS EST—SANCTE PETRE
ORA PRO NOBIS.

(Traducció) :

*Christ regna. I vé amb pau Déu fet home.
¡Sanct Pere, prega per nosaltres!*

III

La inscripció de la campana de Sanct Jaume diu així. I no ofereix cap dificultat (em sembla) :

DIVO JACOBO HISPAN PATRONO DICATA CAMPANA
HAEC PRIMO AEREM VERBERAVIT 1586 BIS
PRISTINAM FORMAM REVOCATA EST 1819 ET 1829.

—
FESTA PRAEDICO POPULIS COLENDAM,
CONVOCO CAETUM, LACRYMORQUE FUNCTOS,
GRANDINEM PELLO, TONITRU ET MINACEN
NUBEM TERRITO.

(Traducció) :

Aquesta campana dedicada a Sanct Jau-

me, Patró d'Hespanya, va primer colpejar l'aire l'any 1586. Dues vegades ha sigut retornada (fusa) a sa prístina forma al 1819 i al 1829.

Annuncio la festa qu'han de celebrar els pobles, convoco a reunió i ploro als difunts.

Aylunyo la pedregada i sparvero al trò i al nuvol meneçador.

I ara vuyl remerciar publicament, per haver-me ajudat amb el llur parer, els meus amics Mossen Zaragüeta, rector del Seminari de Madrit; el Sr. Atocha, cathedràtic de la Schola de Studis superiors del Magisteri; i el Sr. Casares, acadèmic i cap del Departament de la Inrerpretatió de llengües del Ministeri de Stat; als quals he consultat; i mercès ad eyls puc donar les desusdites interpretacions i traduccions.

MICHEL VENTURA.

EL CAMPANAR DE REUS

*Al mig d'esvelta plana majestuosa,
de Reus, en son bell mig, s'aixeca altiu
el gòtic Campanar; gegant que viu
com símbol d'una raça coratjosa!*

*—Té d'alt...—ne diu els metres orgullosa,—
seixanta tres!... Mireu-sel..., no desdiu!
Des d'ell, quaranta pobles se'n descriu:
si d'aigla té l'esguard, gegant s'imposa:*

*Doscentes quinze grades, té l'escala;
pujant-hi fas com l'au, per son cargol
hi topas com en gàbia hi topa l'alal...*

*Amunt!... Ja ets dalt! Ja veus espai i sol;
del cel, a frec, un ail llavors s'exhala:
si tens esprit, amunt!, que es curt el vol*

J. SARDÀ FERRÁN.